

POSTANOWIENIE

23 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 23 maja 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D. Ł.
przeciwko M. spółce jawnej w C.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej M. spółki jawnej w C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 10 października 2022 r., I AGa 158/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty z 28 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w Legnicy nakazał pozwanej M. sp. j. w C. zapłacić na rzecz powoda D. Ł. 410 000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 4 października 2016 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 28 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy w Legnicy utrzymał w mocy ww. nakaz zapłaty.

Wyrokiem z 10 października 2022 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację pozwanej.

W skardze kasacyjnej pozwana, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącej w sprawie występują istotne zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Wątpliwości, na które wskazuje skarżąca zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Maksymalna wysokość kary umownej nie musi być wyrażona pieniężnie; wystarczy, że można ją oznaczyć na podstawie umowy i okoliczności sprawy. Strony mogą zatem zastrzec karę umowną odpowiadającą ułmkowi lub wielokrotności określonej kwoty bazowej. Kara umowna za zwłokę, która ma w założeniu pełnić funkcję stymulującą dłużnika do terminowego wykonania zobowiązania, może być ustalona według stawki odniesionej do określonego interwału czasowego, która może zostać określona, jako ułamek (procent) wartości przedmiotu umowy, bez określenia z góry maksymalnej kwoty takiej kary umownej (zob. uchwałę SN z 9 grudnia 2021 r., III CZP 26/21 oraz wyrok SN z 20 maja 2021 r., IV CSKP 58/21).

Strony mogą skutecznie zastrzec w umowie kilka kar umownych, o ile każda z nich związana będzie z innym przejawem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania; kary te będą wówczas podlegać sumowaniu, a ewentualne miarkowanie odnosić się będzie do ich sumy. Nie można zatem wykluczyć kumulacji kar za *de facto* to samo zdarzenie skutkujące niewykonaniem kilku obowiązków umownych, jeżeli strony wprost to przewidziały (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 2 października 2020 r., III CSK 77/18).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

[SOP]

[ms]

